

วารสาร การพยาบาล การสาธารณสุข และการศึกษา

Nursing Public Health and Education Journal

ปีที่ 19 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2561 ISSN 0859-3949

การรักษามะเร็งทางนิวรีเวชด้วยการผ่าตัดกับผลกระทบด้านความบกพร่องทางเพศ

* ประวีตา คำแดง

การควบคุมอาการชักและเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ในผู้ป่วยโรคลมชัก: เปรียบเทียบระหว่างวัยสูงอายุกับวัยผู้ใหญ่

* อัจฉราภรณ์ ทองเย็น, ชุศักดิ์ ลิ้มไพบูลย์, อธิมา วัฒนวิจิตรกุล

การพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจโดยใช้รูปแบบผู้จัดการรายกรณีโรงพยาบาลเชิงรายประชาชนเคราะห์

* ปริศนา วะสี, มยุรฉัตร ตัวนกร, บุษบา อัครวนสกุล, วรณิกา จะเรียนพันธ์, ชนาวิทย์ สิทธิสมบัติ, กฤตพัทธ์ ผักผัน

ความชุกและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กในทารกอายุ 6 เดือน
ที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 3

* สุธิตรา บางสมบุญ

ผลของการสนับสนุนในระยะตลอดต่อความเจ็บปวดและการเผชิญความเจ็บปวดของผู้คลอด
ที่ได้รับการเร่งคลอดด้วยยาออกซิโทซิน

* วรินทร์ธร สุขกาย, ฉวี เบาทรวง, นันทพร แสงศิริพันธ์

การพัฒนาโปรแกรมการจัดการตนเองของผู้สูงอายุโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

* ปัทมาพร ชนมาร

ความรู้ การรับรู้ประโยชน์และพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากของผู้ป่วยโรคเบาหวาน
ตำบลแวง อำเภอไผ่ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด

* เพชรรัตน์ ศิริสุวรรณ, จัตุรลดา ดีพร้อม, ลฎาภา วังบง

รูปแบบที่เหมาะสมในการดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า

* นิมิตต์รา แว, วิจิตต์ เรืองบ้าน, วารุณี ทะยีสมาสา, นิสาพร มุทะมัด, นฤมล ทองมาก, อรรณพ สนธิไชย

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุตำบลจำปาหวาย อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

* ประจวบ แผลมหลัก, เพชรภรณ์ อัครรัตน์, สรวิศ บุญญศรี

ผลของโปรแกรมสนับสนุนการจัดการตนเองต่อพฤติกรรมสุขภาพและดัชนีมวลกายในกลุ่มเสี่ยงเบาหวาน

* กาวิณี ชุ่มเสียง, ปิ่นหทัย ศุภเมธพร, เนษกานต์ ทรงไทย

การใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการลดพฤติกรรมเสี่ยงในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรบ้านกอก
ตำบลดงแดง อำเภอดุสิต จังหวัดร้อยเอ็ด

* อรุณรัตน์ ปัญจะกลั่นเกษร, จัตุรลดา ดีพร้อม,

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมมารับประทานยาของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในชุมชน
อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดฉะเชิงเทรา

* ญาดา เรียมริมมะดัน, พงษ์ณัฐณ์ สมบัติภูธร,

รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมอัตลักษณ์การให้บริการสุขภาพระดับปฐมภูมิของนักศึกษา

หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต(สาธารณสุขชุมชน) วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

* อรรณพ สนธิไชย, ธนอมศักดิ์ บุญสุ, นิธิศ อานัน

ความเครียดและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเครียดของนักศึกษาพยาบาลในการขึ้นฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลครั้งแรกบนหอผู้ป่วย

* กฤตพัทธ์ ผักผัน, เปรมฤดี ศรีวิชัย, สุรางคนา ไชยรินคำ, ปกัญญา อัญปานสิน

การพัฒนบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์แบบปฏิสัมพันธ์เพื่อใช้ในการเรียนเรื่องการตรวจสภาพจิต ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม

* นงคาร รวงแดง, ดวงดาว อุบลรัมย์

วารสารการพยาบาล การสาธารณสุขและการศึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา

ปีที่ 19 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2561 ISSN 0859-3949

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานวิชาการในรูปแบบรายงานวิจัย (Research Article) และบทความปริทัศน์ (Review Article) สาขาการพยาบาล การสาธารณสุขและการศึกษา

กำหนดการออกวารสาร

ทุกๆ 4 เดือน (ปีละ 3 ฉบับ)

มกราคม – เมษายน

พฤษภาคม – สิงหาคม

กันยายน – ธันวาคม

เจ้าของ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา

312 หมู่ 11 ต.บ้านต้อม อ.เมือง จ.พะเยา 56000

โทรศัพท์ 0-5443-1779 โทรสาร 0-5443-1889

ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ดร.เวทิน นพนิตย์

ผู้อำนวยการ Professional Associates of Thailand

ดร.ธานี กล่อมใจ

ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา

บรรณาธิการ

ดร.ทักษิภา ชัชรรัตน์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ดร.กฤตพัทธ์ ฝึกฝน ดร.ปรีศนีย์ สมบัติ

เลขานุการ

อาจารย์จรรยา แก้วใจบุญ

อาจารย์สมศรี ทาทาน

อาจารย์อัมพร ยานะ

อาจารย์วรัญญากร โนใจ

อาจารย์ฐิติพร เรือนกุล

นายเอกชัย หมั่นขัติย์

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย ภิรมย์รัตน์

มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น

รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอราวรรณ

รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุดาร์ตน์ สิทธิสมบัติ

มหาวิทยาลัยเนชั่น

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล นธการกิจกุล

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดชา ทำดี

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สิงห์ตง

สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีสุรนารี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมานจิต ภิรมย์รัตน์

ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต

มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น

ดร.บรรจง ไชยรินคำ

มหาวิทยาลัยพะเยา

ดร.ประจวบ แผลมหลัก

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

ดร.สุภาภรณ์ อุดมลักษณ์

มหาวิทยาลัยเนชั่น

ดร.นุสรุา ประเสริฐศรี

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์

ดร.สุชาดา อินทรกำแหง ณ ราชสีมา

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์

นครสวรรค์

ดร. ดาราวรรณ รองเมือง

วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

ดร.ดลนภา หงส์ทอง

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา

สารบัญ

	หน้า
• การรักษามะเร็งทางนรีเวชด้วยการผ่าตัดกับผลกระทบด้านความบกพร่องทางเพศ	3
• การควบคุมอาการชักและเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ในผู้ป่วยโรคลมชัก : เปรียบเทียบระหว่างวัยสูงอายุกับวัยผู้ใหญ่	14
• การพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจโดยใช้รูปแบบผู้จัดการรายกรณีโรงพยาบาลเชียงใหม่ประชานุเคราะห์	27
• ความชุกและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กในทารกอายุ 6 เดือนที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 3	40
• ผลของการสนับสนุนในระยะคลอดต่อความเจ็บปวดและการเผชิญความเจ็บปวดของผู้คลอดที่ได้รับการเร่งคลอดด้วยยาออกซิโทซิน	49
• การพัฒนาโปรแกรมการจัดการตนเองของผู้สูงอายุโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง	61
• ความรู้ การรับรู้ประโยชน์และพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากของผู้ป่วยโรคเบาหวานตำบลแวง อำเภอนาทอง จังหวัดร้อยเอ็ด	73
• รูปแบบที่เหมาะสมในการดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า	86
• แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ตำบลจำปาหวาย อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	97
• ผลของโปรแกรมสนับสนุนการจัดการตนเองต่อพฤติกรรมสุขภาพและดัชนีมวลกายในกลุ่มเสี่ยงเบาหวาน	108
• การใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการลดพฤติกรรมเสี่ยงในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรบ้านกอก ตำบลดงแดง อำเภोजตุรพัตร์พิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด	120
• ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการรับประทานยาของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในชุมชนอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา	132
• รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมอัตลักษณ์การให้บริการสุขภาพระดับปฐมภูมิของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรจังหวัดอุบลราชธานี	145
• ความเครียดและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเครียดของนักศึกษาพยาบาลในการฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลครั้งแรกบนหอผู้ป่วย	161
• การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งแบบปฏิสัมพันธ์เพื่อใช้ในการเรียนเรื่องการตรวจสภาพจิตของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี	169

ความเครียดและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเครียด ของนักศึกษาพยาบาล ในการขึ้นฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลครั้งแรกบนหอผู้ป่วย

กฤตพัทธ์ ฝึกฝน
เปรมฤดี ศรีวิชัย
สุรางคณา ไชยรินคำ
ปัทมธนา ธัญปานสิน
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี พะเยา

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาระดับความเครียดและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเครียดของนักศึกษาพยาบาลในการขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาลครั้งแรกบนหอผู้ป่วย วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี พะเยา ประชากรเป็นนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 90 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบวัดความเครียด แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อความเครียด มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากัน เท่ากับ 0.81 ผลการศึกษาพบว่า ความเครียดของนักศึกษาขณะขึ้นฝึกปฏิบัติงานครั้งแรกโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 51.10 รองลงมาที่มีความเครียดในระดับต่ำ ร้อยละ 48.90 ไม่พบนักศึกษาที่มีความเครียดในระดับสูง ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความเครียด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์มีความสัมพันธ์กับความเครียดในทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความเครียดของนักศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษาพยาบาลกับพยาบาลพี่เลี้ยง บุคลากรในหอผู้ป่วย ระหว่างนักศึกษากับเพื่อนในกลุ่ม และด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้นควรมีการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา และการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติที่ช่วยให้นักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้ในสภาวะที่ปราศจากความกดดัน ทั้งนี้เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : ความเครียด นักศึกษาพยาบาล ฝึกปฏิบัติงาน

Stress and factors related to stress of nursing students regarding the first clinical nursing practice

Krittapat Fukfon

Premrudee Sriwichai

Surangkana Chairinkhom

Papatchaya Tanyapansin

Boromarajonani College of Nursing, Phayao

Abstract

This descriptive research aimed to identify stress levels and factors related to stress in nursing students during the first clinical practice at Boromrajonani College of Nursing Phayao. The participants were 90 second year nursing students studying in the second semester, academic year 2016. The research tools consisted of stress evaluation questionnaire, factors affecting stress questionnaire. The internal consistency Cronbach's alpha coefficient of stress evaluation questionnaire and factors affecting stress questionnaire were equal 0.81. Results showed that in overall the stress level at first time of clinical practice was at moderate level (51.1%) and 48.90% were mild level. The study also revealed that there was no nursing student who had high level of stress during their first clinical practice. Learning curriculum was positively associated with stress level and the relationship between nursing students and clinical teachers was negatively related to stress level. The factors were not associated with stress levels were relationship with registered nurses and staffs, relationship with friends, and environment factors. Good relationship between nursing faculty and students and the curriculum of clinical nursing practice to reduce stress should be promoted in order to achieve learning outcomes.

Keywords : stress, nursing students, clinical nursing practice

บทนำ

ความเครียด เป็นสถานการณ์หนึ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวันของมนุษย์ทุกคน ซึ่งมีความหมายรวมถึงตัวกระตุ้นหรือเป็นปฏิกิริยาตอบสนองของบุคคลที่มีต่อตัวกระตุ้นที่เกิดขึ้น โดยตัวกระตุ้นนั้นมีสาเหตุทั้งทางด้านกายภาพ เคมี ชีววิทยา จิตใจอารมณ์ พัฒนาการ และสังคมวัฒนธรรม (Papathanasiou, et. al., 2015) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแต่ละบุคคลนั้นไม่อาจจะหลีกเลี่ยงตัวกระตุ้นให้เกิด

ความเครียดได้ และโดยทั่วไปมักจะพบว่าบุคคลจะมีสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดความเครียดได้จากหลายสาเหตุในช่วงเวลาเดียวกัน ดังนั้นสิ่งสำคัญคือ การปรับตัวของบุคคลเมื่อเกิดความเครียดขึ้น โดยทั่วไปบุคคลจะพยายามปรับตัวเพื่อให้ตนเองกลับเข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็วในกรณีที่ต้องเผชิญกับความเครียด แต่ถ้าบุคคลนั้นไม่สามารถใช้วิธีการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม ก็จะทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตได้ (วิไลพร ขาวงษ์ และคณะ, 2559) หากบุคคลไม่

สามารถปรับตัวเพื่อเผชิญกับความเครียดได้ ก็จะมีผลกระทบแก่ร่างกายได้ เช่น ปวดศีรษะ หัวใจเต้นแรง และเร็ว ความดันโลหิตสูง ท้องอืด เป็นต้น หรือมีกระทบทางด้านจิตใจและอารมณ์ที่พบบ่อย คือ อารมณ์หงุดหงิด โกรธง่าย ไม่มีสมาธิ คิดฟุ้งซ่าน หลงลืมง่าย หรือมีอาการมากจนถึงขั้นรู้สึกสิ้นหวัง หดหู่ ซึมเศร้าและอาจทำร้ายตนเอง (ศุภวรรณ สีสั่งแสงแก้ว และคณะ, 2557)

นักศึกษาพยาบาลเป็นกลุ่มนักศึกษาที่มีโอกาสที่จะเกิดความเครียดได้ง่ายจากตัวกระตุ้นหลายๆ ทาง โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนสาขาพยาบาลศาสตร์ที่มีการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและฝึกปฏิบัติควบคู่กันไป (Carry, 2013; ทศนา ทวีคุณและคณะ, 2553) การฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วยนั้นพบว่าเป็นตัวกระตุ้นสำคัญให้เกิดความเครียดในนักศึกษาพยาบาล โดยเฉพาะการฝึกปฏิบัติในครั้งแรก (Turner & McCathy, 2017) เนื่องจากการฝึกปฏิบัตินั้นเป็นการกระทำโดยตรงต่อชีวิตและความปลอดภัยของผู้รับบริการ (มาลีวัล เลิศสาครศิริ, 2558) ที่นักศึกษาพยาบาลต้องลงมือปฏิบัติจริงกับผู้ป่วย นอกจากนั้น การเตรียมความพร้อมในการขึ้นฝึกปฏิบัติงาน ความยากลำบากในการประยุกต์ความรู้ทฤษฎีมาใช้ในการดูแลผู้ป่วย อาจารย์นิเทศที่ใช้คำถามซักถามอยู่ตลอดเวลา ความยากลำบากในการอ่านลายมือแพทย์ ระยะเวลาการฝึกที่ยาวนานเกินไป ระยะเวลาในการเปิด-ปิดห้องสมุดไม่เอื้ออำนวยต่อการค้นคว้า (สุทธิมา อนันตชัย และคณะ, 2554) ลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย งานที่มีความเสี่ยงต่อการติดโรค ปริมาณที่ได้รับมอบหมายมากเกินไป สภาพแวดล้อมบนหอผู้ป่วย อากาศร้อนอบอ้าว ไม่ระบาย (กล้วยไม้ อธิพรพรรณ และคณะ, 2552) ถือเป็นสาเหตุหลักทำให้นักศึกษาพยาบาลเกิดความเครียดได้ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อสภาวะร่างกาย เช่น พฤติกรรมสีหน้าเครียด ปวดกล้ามเนื้อ หนึ่งตากระตุก พฤติกรรมเหงื่อออกมาก ผิดปกติ หัวใจเต้นแรงและเร็ว มือเย็นและชื้น วิงเวียนศีรษะ ท้องปั่นป่วน รู้สึกหนาวๆ ร้อนๆ ปัสสาวะบ่อย ชีพจรเต้นเร็วผิดปกติ และคาดหวังว่าจะเกิดเหตุเคราะห์ร้ายกับตนเองหรือบุคคลใกล้ชิด โดยผลกระทบ

นี้จะส่งผลต่อการปฏิบัติการพยาบาล (มาลีวัล เลิศสาครศิริ, 2558) ตลอดจนผลกระทบด้านลบต่อสภาพจิตใจ (Reeve, et. al., 2013) ซึ่งมีผลต่อความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาตามมา

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเครียดของนักศึกษาพยาบาล ได้แก่ พฤติกรรมที่เกิดจากนักศึกษาเอง ได้แก่ การเตรียมความพร้อมก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติทางการพยาบาล บนหอผู้ป่วย ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ได้แก่ อาจารย์นิเทศ พี่พยาบาล บุคลากรบนหอผู้ป่วย เพื่อน และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกปฏิบัติงาน เช่น ร้อนอบอ้าว การระบายอากาศไม่ดี คับแคบ อุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ปริมาณงานที่ได้รับมอบหมายมากเกินไป (กล้วยไม้ อธิพรพรรณ และคณะ, 2552; สุทธิมา อนันตชัย และคณะ, 2554; Zhao, et. al., 2014; Pulido, 2011) ความเครียดที่เกิดจากสภาพจิตใจของนักศึกษาเองและการใช้ชีวิตทักษะทางการพยาบาล (จิราภรณ์ สรรพวิรวงศ์ และคณะ, 2559; Rajieswaran, 2016; Pulido, Augusto & Lopez, 2011; Najafi, et. al., 2015) เมื่อเกิดความเครียด นักศึกษาพยาบาลมีวิธีการจัดการกับความเครียดหลากหลายวิธี เช่น การจัดการโดยมุ่งแก้ปัญหา แบบมุ่งแก้ไขอารมณ์ แบบให้ประโยชน์หรือความหมายกับปัญหานั้นน้อยลง การจะเลือกใช้วิธีไหนขึ้นอยู่กับความรุนแรงของปัญหานั้นๆ (จิราภรณ์ สรรพวิรวงศ์ และคณะ, 2559; มณฑา ลิ้มทองกุลและสุภาพ อารีเอื้อ, 2552)

ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า การขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาลครั้งแรกบนหอผู้ป่วย นักศึกษาจะเกิดความกดดันหลายด้าน ซึ่งอาจมีผลทำให้เกิดความเครียดแก่นักศึกษาที่ก็จะเกิดผลกระทบทางด้านลบตามมาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และผลการเรียนรู้ การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาระดับความเครียดและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเครียดของนักศึกษาพยาบาลในการขึ้นฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลครั้งแรกบนหอผู้ป่วย เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการความเครียดขณะขึ้นฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลครั้งแรกบนหอผู้ป่วยในการฝึกครั้งต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความเครียดของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี พะเยา ขณะขึ้นฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลครั้งแรกบนหอผู้ป่วย

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี พะเยา ขณะขึ้นฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลครั้งแรกบนหอผู้ป่วย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นวิจัยแบบพรรณนา (descriptive research) หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ประชากร คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี พะเยา จำนวน 90 คน

เครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา เกรดเฉลี่ย และปัญหาสุขภาพ

2. แบบวัดระดับความเครียดของนักศึกษาขณะขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ปรับปรุงจากกล้วยไม้ อธิพรพรรณ, นงลักษณ์ แก้วศรีบุตร และจารุวรรณ ศิลา (2552) มีจำนวน 20 ข้อ เป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบ 3 ตัวเลือก 3. แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดขณะขึ้นฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วย ปรับปรุงจาก กล้วยไม้ อธิพรพรรณ, นงลักษณ์ แก้วศรีบุตร และจารุวรรณ ศิลา (2552) เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 28 ข้อ

เครื่องมือได้ผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาลจิตเวชจำนวน 3 ท่าน และทำการตรวจสอบหาความเชื่อมั่นกับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติคล้ายกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน โดยมีค่าความเชื่อมั่นของ แบบวัดความเครียด และแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อความเครียด เท่ากับ 0.81

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างฝึกปฏิบัติงานถึง 3 สัปดาห์หลังฝึกปฏิบัติงานเรียบร้อยแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปใช้การหาค่าความถี่ ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ระดับความเครียดและปัจจัยที่ส่งผลต่อความเครียด ใช้ค่าความถี่ ร้อยละ และแบ่งระดับความเครียด โดยใช้หลักการแบ่งอัตรภาคชั้น

3. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเครียดของนักศึกษาพยาบาลในการขึ้นฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลครั้งแรกบนหอผู้ป่วยโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

จริยธรรมในการวิจัย

การวิจัยนี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนีนี พะเยา เลขที่ 07/60 ลว. 22 กุมภาพันธ์ 2560

ผลการวิจัย

1. จากการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง ร้อยละ 93.30 อายุเฉลี่ย 20.10 ปี (SD = 0.77) นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 90 เกรดเฉลี่ยทั้งชั้นปี 2.98 (SD = 0.30) และส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาสุขภาพ ร้อยละ 90

2. ระดับความเครียดของนักศึกษา ระดับความเครียดของนักศึกษาพยาบาลในการขึ้นฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลครั้งแรกบนหอผู้ป่วยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 51.10 ไม่พบนักศึกษาพยาบาลที่มีความเครียดระดับสูง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คะแนนความเครียด จำนวน ร้อยละ และระดับความเครียดของนักศึกษา

ช่วงคะแนน	จำนวน	ร้อยละ	ระดับความเครียด
47-60	0	0	สูง
34-47	46	51.10	ปานกลาง
20-33	44	48.90	ต่ำ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับปัจจัยด้านต่างๆขณะขึ้นฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลครั้งแรกบนหอผู้ป่วย

ความเครียดของนักศึกษาพยาบาลในการขึ้นฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลครั้งแรกบนหอผู้ป่วย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับต่ำ ($r = 0.219$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสัมพันธ์กันในทางลบกับปัจจัยด้านสัมพันธภาพของนักศึกษา กับอาจารย์ในระดับต่ำ ($r = -0.271$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านสัมพันธภาพนักศึกษากับพยาบาลพี่เลี้ยง สัมพันธภาพนักศึกษากับเพื่อนในกลุ่ม และด้านสิ่งแวดล้อม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ระหว่างความเครียดของนักศึกษาพยาบาลกับปัจจัยด้านต่างๆ ขณะขึ้นฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลครั้งแรกบนหอผู้ป่วย ($n=90$)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเครียด	Correlation coefficient (r)	p-value
สัมพันธภาพนักศึกษา กับอาจารย์นิเทศ	-.271	.010*
สัมพันธภาพนักศึกษา กับพยาบาลพี่เลี้ยง	-.055	.604
สัมพันธภาพนักศึกษา กับเพื่อนในกลุ่ม	-.016	.883
การจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ	.219	.038*
สิ่งแวดล้อม	.190	.072

อภิปรายผล

ระดับความเครียดของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 ขณะขึ้นฝึกปฏิบัติงานครั้งแรกบนหอผู้ป่วยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา

มีความเครียดอยู่ในระดับต่ำ และแม้ว่าจะไม่พบนักศึกษาที่มีความเครียดระดับสูง แต่ก็สามารถอธิบายได้ว่า การขึ้นฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วยเป็นประสบการณ์ครั้งแรกของนักศึกษาพยาบาล เป็นความแปลกใหม่ ทำให้เกิด

ความตื่นเต้น ประกอบกับต้องนำความรู้ภาคทฤษฎีมาปรับใช้ในการฝึกภาคปฏิบัติ และต้องฝึกปฏิบัติจริงกับผู้ป่วย ฝึกทักษะการแก้ปัญหา เมื่อนักศึกษาพยาบาลต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ทำให้ทลายความสามารถ อาจทำให้เกิดความเครียดได้ สอดคล้องกับผลการศึกษาที่พบว่า นักศึกษาที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานครั้งแรกบนหอผู้ป่วย มีความเครียดอยู่ในระดับปานกลาง (กล้วยไม้ อธิพรพรรณ และคณะ, 2552; ชูทิมา อนันตชัยและคณะ, 2553)

ความเครียดของนักศึกษาพยาบาลในการขึ้นฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลครั้งแรกบนหอผู้ป่วย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน อธิบายได้ว่า การจัดการเรียนการสอนสาขาพยาบาลศาสตร์ มีการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและฝึกปฏิบัติควบคู่กันไป การฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วยนั้น มีการศึกษา พบว่า เป็นตัวกระตุ้นสำคัญให้เกิดความเครียดในนักศึกษาพยาบาล โดยเฉพาะการฝึกปฏิบัติในครั้งแรก เนื่องจากการฝึกปฏิบัตินั้นเป็นการกระทำโดยตรงต่อชีวิตและความปลอดภัยของผู้รับบริการ ที่นักศึกษาพยาบาลต้องลงมือปฏิบัติจริงกับผู้ป่วย (Carry, 2013; ทศนา ทวีคุณและคณะ, 2553; มาลีวัล เลิศสาครศิริ, 2558; Turner & McCathy, 2017) อีกเรื่องหนึ่งที่ส่งผลต่อความเครียดของนักศึกษาพยาบาล คือ การเขียนแผนการพยาบาล ซึ่งเป็นสิ่งที่จะต้องทำควบคู่ไปกับการฝึกภาคปฏิบัติ เป็นการนำความรู้ภาคทฤษฎีมาบูรณาการใช้ในการขึ้นฝึกภาคปฏิบัติในการดูแลคนไข้ที่ได้รับผิดชอบ ซึ่งเป็นเรื่องยากในการขึ้นฝึกปฏิบัติครั้งแรก รวมทั้งการประชุมก่อนและหลังการพยาบาล ที่ใช้เวลานานและนักศึกษาขาดองค์ความรู้ทางการพยาบาล ทำให้ไม่มีความมั่นใจในการฝึกปฏิบัติ ส่งผลให้เกิดความเครียดได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ มณฑา ลิ้มทองกุล และสุภาพ อารีเอื้อ (2552) กล่าวไว้ว่า การเรียนการสอน การเขียนแผนการพยาบาลต้องใช้เวลานานมาก การประชุมปรึกษาก่อนและหลังการฝึกปฏิบัติงาน ต้องมีการเตรียมตัวมาก มีงานที่ต้องรับผิดชอบมาก การเขียนรายงานไม่เสร็จตาม

กำหนดเวลา ใช้เวลาในการปฏิบัติการพยาบาลนาน ก่อให้เกิดความเครียดได้

ความเครียดของนักศึกษาพยาบาลในการขึ้นฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลครั้งแรกบนหอผู้ป่วย มีความสัมพันธ์กันทางลบกับปัจจัยด้านสัมพันธ์ทางของนักศึกษากับอาจารย์นิเทศ อธิบายได้ว่า ในการขึ้นฝึกปฏิบัติครั้งแรกบนหอผู้ป่วยนั้น แหล่งความเครียดที่สำคัญของนักศึกษา ได้แก่ ลักษณะการนิเทศของอาจารย์ ได้แก่ อาจารย์ใช้คำถามซักถามอยู่ตลอดเวลา และนักศึกษาไม่สามารถตอบคำถามได้ในขณะนั้น นอกจากนี้สัมพันธ์ทางระหว่างนักศึกษากับอาจารย์นิเทศ เช่น อาจารย์ค่อนข้างดุทำให้นักศึกษาไม่กล้าซักถาม เกิดความคับข้องภายในจิตใจ ต้องอดทนกับความลึงเลสงสัย หรือได้รับการส่งต่อในทางลบเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศ จากเพื่อนหรือรุ่นพี่ เช่น ลักษณะการนิเทศของอาจารย์บางท่าน ที่ส่งต่อกันมาจนอาจเกิดแรงกดดันจนกลายเป็นความเครียดเพิ่มขึ้น (มณฑา ลิ้มทองกุล และสุภาพ อารีเอื้อ, 2552; ชูทิมา อนันตชัย และคณะ, 2553) สำหรับปัจจัยด้านสัมพันธ์ทางระหว่างนักศึกษากับเพื่อนในกลุ่มและพยาบาลพี่เลี้ยง บุคลากรบนหอผู้ป่วย ไม่มีความสัมพันธ์กับความเครียด อธิบายได้ว่า เนื่องจากเพื่อนในกลุ่มมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ได้การกระตุ้นและส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายทั้งงานกลุ่มและงานส่วนบุคคล และทุกคนในกลุ่มมักจะเผชิญกับสภาพการณ์ที่คล้ายกัน ดังนั้น การได้รับแรงกดดันจากเพื่อนในกลุ่มจึงมีไม่มาก ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จิราภรณ์ สรรพวิรวงศ์ และคณะ (2559) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะส่วนมากเพื่อนจะอยู่ในสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน ทั้งการใช้ชีวิต การเรียน และสิ่งแวดล้อม จึงเข้าใจในสถานการณ์ความเครียดที่ใกล้เคียงกัน นอกจากนั้นผลการวิจัยยังพบว่า ความเครียดของนักศึกษาพยาบาลในการขึ้นฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลครั้งแรกบนหอผู้ป่วยไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม อธิบายได้ว่า จากสภาพอากาศ ความคับแคบของหอผู้ป่วย จำนวนผู้ป่วยที่มากเกินไปจนเตียง เสี่ยงที่ดังหรือเบาเกินไป กลิ่นของสิ่งปฏิกูล และเครื่องมือทางการแพทย์ที่ไม่เพียงพอ ซึ่งนักศึกษาเผชิญกับ

สภาพแวดล้อมเหล่านี้จนเกิดความเคยชิน ทำให้สามารถปรับตัวกับสิ่งแวดล้อมบนหอผู้ป่วยได้ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมจึงไม่ส่งผลต่อความเครียดของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยพบว่า ระดับความเครียดของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 ขณะขึ้นฝึกปฏิบัติงานครั้งแรกบนหอผู้ป่วยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ทางฝ่ายวิชาการควรมีการประเมินความเครียดรวมทั้งการสำรวจถึงปัญหาและความต้องการของนักศึกษาพยาบาลทุกครั้งก่อนระหว่างฝึกปฏิบัติ และหลังขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาลและหาแนวทางแก้ไขอย่างต่อเนื่องเพื่อไม่ให้นักศึกษาเกิดความเครียดเพิ่มมากขึ้นจนถึงมีความเครียดในระดับรุนแรง

2. จากผลการวิจัยพบว่า ความเครียดของนักศึกษาพยาบาลในการขึ้นฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลครั้งแรกบนหอผู้ป่วย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นในการประเมินผลการฝึก

ภาคปฏิบัติ ควรประเมินผลปัจจัยด้านการเรียนการสอนทุกด้าน และทางฝ่ายวิชาการ จะต้องหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกับนักศึกษา เพื่อลดความเครียดด้านการฝึกภาคปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยครั้งแรกและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในภาคปฏิบัติที่ไม่กดดันหรือเพิ่มความเครียดแก่นักศึกษามากเกินไป

3. จากผลการวิจัยพบว่า ความเครียดของนักศึกษาพยาบาลในการขึ้นฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลครั้งแรกบนหอผู้ป่วย มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัจจัยด้านสัมพันธภาพของนักศึกษากับอาจารย์นิเทศ ดังนั้นอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาควรร่วมกับฝ่ายวิชาการจัดการประชุมระหว่างอาจารย์นิเทศ เรื่องการหาแนวทางพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาและอาจารย์นิเทศ เพื่อลดความเครียดของนักศึกษาระหว่างฝึกภาคปฏิบัติครั้งแรกในหอผู้ป่วย และจัดทำแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อลดความเครียดด้านสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์นิเทศ

เอกสารอ้างอิง

- กล้วยไม้ จิพรพรรณ, นางลักษณ์ แก้วศรีบุตร และจารุวรรณ ศิลา. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเครียดของนักศึกษาพยาบาลขณะขึ้นฝึกปฏิบัติงาน วิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น. ขอนแก่น: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น.
- จิราภรณ์ สรรพวีรวงศ์, มัชฌิมา คำมี, จันทร์จิรา นิมสุวรรณ, ชุตินา หมดอะดัม, ศุภรัตน์ ละเอียดการ และสุชาวดี โสภณ. (2559). ความเครียด การจัดการความเครียดและความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา*. 9(3), 36-50.
- ชูทิมา อนันตชัย, กรองทิพย์ นาควิเชตร และเริงจิตร กลั่นทุประ. (2554). การศึกษาสาเหตุ ระดับความเครียดและการเผชิญความเครียดในการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัย วงษ์ขวลิตกุล. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยวงษ์ขวลิตกุล*. (กุมภาพันธ์-มิถุนายน), 15-22.
- ทัศนาศ ทวีคุณ, พัชรินทร์ นินทจันทร์ และโสภณ แสงอ่อน. (2553). ปัจจัยทำนายความเครียดของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต. *วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข*, 22(3), 1-11.
- มณฑา ลิ้มทองกุล และสุภาพ อารีเอื้อ. (2552). แหล่งความเครียด การเผชิญความเครียด และผลลัพธ์การเผชิญกับความเครียดของนักศึกษาพยาบาล. *รวมาริบัติพยาบาลสาร*. 15(2), 192-205.
- มาลีวัล เลิศสาครศิริ. (2558). ความเครียดและการจัดการความเครียดของนักศึกษาพยาบาลขณะขึ้นฝึกปฏิบัติงาน ห้องคลอด. *วารสารเกื้อการุณย์*. 225(1), 7-16.
- วิไลพร ขำวงษ์, สุดคะนิง ปลั่งพงษ์พันธ์ และทานตะวัน แยมบุญเรือง. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเครียดกับสาเหตุของความเครียด และการจัดการความเครียดของนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก. *วารสารวิจัยทางวิทยาศาสตร์*, 10(1), 78-87.
- ศุภวรรณ สีแสงแก้ว, เปรมฤดี ดำรักษ์, พัชรินทร์ คมขำ, พิมพ์พันธุ์ชา สุโสมาน และวาณีตา สาเมาะ. (2557). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเครียดของนักศึกษา บุคลากรและอาจารย์ วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี ยะลา. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา*, 7(4), 119-133.
- Najafi, D., Sima, M., Ghafarian, S., & Zinat, M. (2015). Nursing students in Iran identify the clinical environment stressors. *International Journal of Nursing Practice*. 2(1), 297-302.
- Papathanasiou, I. V., Tsaras, K., Neroliatsiou, A. & Roupa, A. (2015). Stress: concepts, theoretical models and nursing interventions. *American Journal of Nursing Science*. 4(2-1), 45-50.
- Pulido, M., Augusto, J. M., & Lopez, E. (2011). Sources of stress in nursing students: a systemic review of quantitative studies. *International Nursing Review*. 5(9), 15-25.
- Rajieswaran, L., Pulido, M., Augusto, J. M., & Lopez, E. (2011). Clinical experiences of nursing students at a selected institute of health sciences in Botswana. *Health Science Journal*. 10(6), 1-6.
- Reeve, K. L., Shumaker, C. J., Yearwood, E. L., Crowell, N. A., Riley, J. B., (2013). Perceived stress and social support in undergraduate nursing students' educational experiences. *Nurse Educ. Today*. 33(4): 419-424.
- Zhao, F., Lei, X., He, W. W., Gu, Y., & Li, D. (2016). The study of perceived stress, coping strategy and self-efficacy of Chinese undergraduate nursing students in clinical practice, *International Journal of Nursing Practice*. 21: 401-409.

คำแนะนำ

การส่งผลงานวิชาการลงตีพิมพ์

ในวารสารการพยาบาล การสาธารณสุข และการศึกษา พ.ศ.2561

เพื่อให้การจัดทำวารสารการพยาบาล การสาธารณสุข และการศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีคุณภาพ จึงขอให้งดเลิกคำแนะนำปี 2558 และใช้คำแนะนำนี้ตั้งแต่ 1 มกราคม 2561 ดังนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ

ผลงานวิชาการที่ได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ หมายถึง ผลงานที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นกองบรรณาธิการและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในบทความที่ส่งขอรับการตีพิมพ์อย่างน้อย 2 คนที่มีความเห็นตรงกันว่าเป็นผลงานที่มีคุณภาพสามารถลงตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้

ผลงานวิชาการที่รับตีพิมพ์ หมายถึง บทความวิจัยบทความวิชาการหรือ บทความปริทรรศน์

คำแนะนำของการเตรียมบทความ

1. ข้อกำหนดการตีพิมพ์ผลงานวิชาการในวารสารการพยาบาล การสาธารณสุข และการศึกษามีดังต่อไปนี้

1.1. เป็นผลงานวิชาการทั้งภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษในสาขาการพยาบาลการสาธารณสุขและการศึกษา

1.2. ผลงานวิชาการต้องไม่เคยลงตีพิมพ์ในหนังสือและวารสารใดมาก่อนยกเว้นเป็นผลงาน

วิชาการที่ได้นำเสนอในการประชุมทางวิชาการที่ไม่มี Proceedings และผู้เขียนจะต้องไม่ส่งบทความเพื่อไปตีพิมพ์ในวารสารฉบับอื่นในเวลาเดียวกัน

1.3. ผลงานวิชาการจะได้รับการพิจารณาถ้อยแถลงจากผู้ทรงคุณวุฒิที่กองบรรณาธิการเห็นสมควร ไม่น้อยกว่า 2 คน

1.4. กองบรรณาธิการจะแจ้งผลการพิจารณาการลงตีพิมพ์ในวารสารหลังจากผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิและกองบรรณาธิการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

1.5. หากผลงานวิชาการใดได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ เจ้าของผลงานวิชาการจะต้องแก้ไขต้นฉบับให้เสร็จและส่งคืนกองบรรณาธิการภายในเวลาที่กำหนดมิฉะนั้นจะถือว่าสละสิทธิ์การตีพิมพ์

1.6. ผลงานวิจัยต้องได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากสถาบันใดสถาบันหนึ่ง (เฉพาะวิจัยในมนุษย์)

2. อัตราค่าบำรุงวารสารฯ / ค่าธรรมเนียมในการนำผลงานวิชาการลงตีพิมพ์ในวารสารฯ

2.1. กรณีส่งตามปกติอัตราค่าธรรมเนียม 3,000 บาท/ 1 บทความ

2.2. กรณีส่งแบบเร่งด่วน (Fast track) อัตราค่าธรรมเนียม 5,000 บาท/ 1 บทความ

โดยชำระค่าลงทะเบียนตีพิมพ์บทความ โดยการโอน
เงินมาที่ บัญชีธนาคารกรุงไทย สาขา พะเยา เลขบัญชี
512-0-69285-0 ชื่อบัญชี วิทยาลัยพยาบาลบรมราช
ชนนี(งานวารสาร)

3. การเตรียมต้นฉบับบทความวิจัยมีแนว
ปฏิบัติตามลำดับการเขียน ดังนี้

3.1 ชื่อเรื่อง ทั้ง ภาษาไทย และ
ภาษาอังกฤษ

3.2. บทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
(Abstract)

3.3. ชื่อ-สกุลและสถานที่ทำงานของผู้แต่ง
(ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)

3.4. คำสำคัญ (Keywords) ให้ผู้เขียน
พิจารณา คำสำคัญทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
จำนวน 3-5 คำ

3.5. บทนำเป็นการเขียนความเป็นมาหรือ
ความสำคัญ ควรเขียนสาระหรือข้อมูลสำคัญที่เป็น
ประเด็นหลักการวิจัยเขียนให้กระชับตรงประเด็นและ
แสดงถึงความสำคัญหรือปัญหาที่ต้องทำการศึกษ

3.6. วัตถุประสงค์การวิจัย กระชับและ
ชัดเจน

3.7. ระเบียบวิธีการวิจัยเป็นการเขียน
อธิบายกระบวนการทำวิจัยตามหลักระเบียบวิธีวิจัยที่มี
คุณภาพ โดยมีรายละเอียดพอสังเขปที่แสดงให้เห็นถึง
รายละเอียดของกระบวนการ

3.8. ผลการวิจัย เป็นการเขียนผลการ
วิเคราะห์ข้อมูลหรือข้อค้นพบจากการวิจัยหากจะมีการ
นำเสนอข้อมูลด้วยตารางควรออกแบบตารางให้
เหมาะสมและให้นำเสนอข้อมูลได้ตารางตามที่จำเป็น
การอธิบายข้อมูลควรหลีกเลี่ยงการกล่าวซ้ำกับสิ่งที่
แสดงในตาราง

3.9. อภิปรายผลเป็นการแปลความหมาย
ของผลการวิจัยและอธิบายเหตุผลว่าข้อค้นพบหรือสิ่งที่
เกิดขึ้นสามารถอธิบายด้วยหลักการหรือทฤษฎีใดบ้าง
ผลการวิจัยสอดคล้องหรือขัดแย้งกับผลการวิจัยของคน
อื่นหรือไม่อย่างไรทั้งนี้ในการอภิปรายควรสนับสนุน

ด้วยข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลและอธิบาย โดยใช้
หลักฐานเชิงประจักษ์

3.10. ข้อเสนอแนะในการเขียน
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ควรเขียนข้อเสนอแนะเพื่อ
การนำผลการวิจัยไปใช้ หรือสำหรับการทำวิจัยต่อยอด
ในอนาคตทั้งนี้ข้อเสนอแนะควรสืบเนื่องจากข้อค้นพบ
จากการวิจัยครั้งนี้ไม่ใช่ข้อเสนอแนะตามหลักการ
โดยทั่วไป

3.11. ในการนำผลงานของผู้อื่นมาใช้ใน
บทความขอให้ผู้เขียนใช้ข้อมูลจากแหล่งที่มีความ
น่าเชื่อถือและทันสมัยไม่เกิน 10 ปีมีการระบุชื่อผู้แต่ง
และปีพิมพ์ปรากฏอย่างชัดเจนควรอ้างอิงจากแหล่ง
หรือเอกสารที่เป็นต้นตอของข้อมูลและบทความใดที่มี
การตรวจสอบพบว่าเข้าข่าย Plagiarism จะถูกตัดสิทธิ์
ในการพิจารณาลงตีพิมพ์

4. การเตรียมต้นฉบับบทความปริทัศน์
(Review Article)มีแนวปฏิบัติตามลำดับการเขียน
ดังนี้

4.1 ชื่อเรื่อง ทั้ง ภาษาไทย และ
ภาษาอังกฤษ

4.2 ชื่อผู้พิมพ์ทุกคน และสถานที่ทำงาน
โดยใช้ภาษาไทย

4.3 บทคัดย่อ (Abstract) ให้เขียนทั้ง
ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเป็นความเรียงย่อหน้าเดียว
ประกอบด้วยสาระสังเขปที่สำคัญและครบถ้วน คำ
สำคัญ(Key words) มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
จำนวน 3-5 คำ

4.4 บทนำ เป็นการเขียนความสำคัญ
ควรเขียนสาระหรือข้อมูลสำคัญที่เป็นประเด็นหลักของ
เรื่องที่น่าสนใจ เขียนให้กระชับตรงประเด็นและแสดง
ถึงความสำคัญว่าทำไมจึงนำเสนอบทความนี้

4.5 สาระปริทัศน์ในประเด็นต่างๆ ที่ตรง
กับชื่อเรื่อง โดยประเด็นที่น่าสนใจจะต้องกระชับ
ตรงประเด็น ไม่ซ้ำซ้อน

4.6 วิจารณ์ เป็นการสรุปสาระ และ
แสดงความคิดเห็นของผู้เขียนโดยจะอ้างอิงวรรณกรรม
ต่าง ๆ มาเพิ่มเติมหรือไม่ก็ได้

4.7. กิตติกรรมประกาศ (หากมี)

4.8 เอกสารอ้างอิง

5. การอ้างอิงเอกสาร

การเขียนเอกสารอ้างอิง (References) ทำตามความสำหรับแนวทางของการเขียนเอกสารอ้างอิง โดยใช้ระบบของAPAปี ค.ศ. 2011 รายละเอียดศึกษาจากหนังสือ Publication Manual of the American Psychological Association. มีรายละเอียด ดังนี้

ผู้แต่งเป็นชาวต่างประเทศให้ลงนามสกุลตามด้วยเครื่องหมาย และต่อด้วยอักษรย่อของชื่อต้น และชื่อรอง ดังตัวอย่าง

5.1 หนังสือ

ชื่อผู้พิมพ์. (ปีที่พิมพ์). ชื่อหนังสือ (ครั้งที่พิมพ์ ตั้งแต่พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป). เมืองที่พิมพ์: สำนักพิมพ์

บุญชม ศรีสะอาด. (2547). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่4). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

Kosslyn, S. M., & Rosenberg, R. S. (2004). *Psychology: The brain, the person, the world*. (2nd ed.). Essex, England: Pearson Education Limited.

Mussen, P., Rosenzweig, M. R., Aronson, E., Elkind, D., Feshbach, S., Geiwitz, P. J., et al. (1973). *Psychology: An introduction*. Lexington, Mass.: Heath.

5.2 วารสาร

ชื่อผู้พิมพ์. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, ปีที่(ฉบับที่), หน้า.

เพชฌัญญู กิจระการ และสมนึก ภัททิยธนี. (2545). ดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index:E.I.). *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 8(1), 30-36.

Klimoski, R., & Palmer, S. (1993). The ADA and the hiring process in organizations. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 45(2), 10-36.

5.3 หนังสือรวมเรื่อง (Book Review)

ชื่อผู้พิมพ์. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ), ชื่อหนังสือ (ครั้งที่พิมพ์ ตั้งแต่พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป, หน้า). เมืองที่พิมพ์: สำนักพิมพ์

ประสม เนื่องเฉลิม. (2549). วิทยาศาสตร์พื้นฐาน: การจัดการเรียนรู้มิติทางวัฒนธรรม ท้องถิ่นการบูรณาการ ความรู้พื้นบ้านกับการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพื่อชุมชน:กรณีศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ป่าปู้ตา. ใน ฉลาด จันทรมสมบัติ (บรรณาธิการ), *ศึกษาศาสตร์วิจัย ประจำปี2548 – 2549* (หน้า 127 – 140). มหาสารคาม: สารคาม-การพิมพ์-สารคามแปเปอร์

Cooper, J., Mirabile, R., & Scher, S. J. (2005). Actions and attitudes: The theory of cognitive dissonance. In T. C. Brock & M. C. Green (Eds.), *Persuasion: Psychological insights and perspectives* (2nd ed., pp. 63-79). Thousand Oaks, CA, US: Sage Publications, Inc.

5.4 สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ชื่อผู้พิมพ์. (วันที่ เดือน ปีที่ปรับปรุงล่าสุด). ชื่อเรื่อง. วันที่ทำการสืบค้น, ชื่อฐานข้อมูล. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (3 ธันวาคม 2548). *ธนาคารหลักสูตร*. สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2550, จาก <http://db.onec.go.th/thaigifted/lessonplan/index.php>

Wollman, N. (1999, November 12).

Influencing attitudes and behaviors for social change.

Retrieved July 6, 2005, from

<http://www.radpsynet.org/docs/wollmanattitude.html>

6. โปรดตรวจสอบ ต้นฉบับดูว่า ท่านได้เขียนหัวข้อต่าง ๆ และให้ข้อมูลครบถ้วน ใช้คำต่าง ๆ ถูกต้องตามพจนานุกรมไทย และอังกฤษ รวมทั้งคำศัพท์ทางวิชาการ และระบบการอ้างอิง ได้ถูกต้อง

7. การตั้งค่าน้ำกระดาษให้ตั้งค่าขนาดกระดาษ A4 จัดหน้าให้มีช่องว่างด้านบน 1 นิ้ว ด้านล่าง 1 นิ้ว ด้านซ้าย 1.25 นิ้ว ด้านขวา 1 นิ้ว อักษรที่ใช้ในการพิมพ์ให้ใช้ฟอนต์ Angsana New ขนาด 16 และ single space และมีเนื้อหารวมบทความย่อและเอกสารอ้างอิงไม่เกิน 15 หน้า

8. ผลงานทางวิชาการทุกเรื่องที่ได้รับการตีพิมพ์ผู้พิมพ์จะได้รับวารสารการพยาบาล การสาธารณสุขและการศึกษา 1 ฉบับ ในกรณีที่ผู้พิมพ์ต้องการประสงค์จะซื้อเพิ่มเป็นรายฉบับ ราคาฉบับละ 150 บาท

9. การส่งต้นฉบับให้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

9.1. ส่งต้นฉบับบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเป็นอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์ (.docx) ไปที่เว็บไซต์ของวารสารที่ <https://www.tci-thaijo.org/index.php/bcnpy> เพื่อทำการลงทะเบียนสมาชิกวารสารและดำเนินการส่งบทความผ่านระบบ

ออนไลน์ของ TCI ทั้งนี้ผู้เขียนสามารถศึกษาข้อมูลคำแนะนำเบื้องต้นสำหรับผู้พิมพ์ที่เมนูด้านขวามือของหน้าเว็บไซต์ หรือตามคู่มือแนบท้าย

9.2. เมื่อบทความผ่านประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วจะมีหนังสือแจ้งจากกองบรรณาธิการวารสารให้ผู้เขียนดำเนินการปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

9.3. ชำระเงินค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์ในวารสารเมื่อได้รับหนังสือแจ้งจากกองบรรณาธิการข้อ 8. วารสารมีกำหนดออกปีละ 3 ฉบับคือฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายนฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม และฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม

สมาชิกหรือผู้อ่านท่านใดประสงค์จะขอข้อมูลหรือรายละเอียดเพิ่มเติมโปรดติดต่อกองบรรณาธิการได้ดังนี้

กองบรรณาธิการวารสารการพยาบาล
การสาธารณสุขและการศึกษา
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา
312 หมู่ 11 ตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมือง
จังหวัดพะเยา รหัสไปรษณีย์ 56000
โทรศัพท์ 0-5443-1779 ต่อ 105,114
โทรสาร 0-5443-1889
มือถือ 06-1289-5926
E-mail : journal@bcnpy.ac.th

